

HOGYAN TOVÁBB SZÉKELY GAZDÁK? AVAGY SZÉKELYFÖLD GAZDASÁGFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A FIATAL GAZDÁK TEVÉKENYSÉGÉNEK TÜKRÉBEN

Kelemen Réka

Vidékfejlesztési agrármérnök szak, mesterképzés (MSc), levelező tagozat

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Belső témavezető: Dr. Káposzta József, egyetemi tanár, MATE, Vidékfejlesztés és
Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Külső témavezető: Lőrinc Balázs, PhD hallgató, MATE, Gazdaság- és Regionális
Tudományi Doktori Iskola

A kutatásom középpontjában Székelyföld gazdaságfejlesztési lehetőségeinek feltérképezése áll, különös tekintettel a fiatal gazdák tevékenységének tükrében.

Szakirodalmi áttekintésemben kiemelten foglalkozom az agrárgazdaság helyével és szerepével a vidékfejlesztésen belül, a mezőgazdaság nemzetgazdasági jelentőségével, szakpolitikai vonatkozásaival, területi versenyképességével, továbbá az agrárinnovációk helyzetképével és annak társadalomra és gazdaságra gyakorolt hatásaival, végül pedig a Székelyföldön jellemző gazdálkodásra térek ki.

Kutatásom célja a székelyföldi gazdatársadalom tevékenységének komplex vizsgálata, egyes összefüggések feltárása, valamint a helyi adottságokra alapuló fejlesztési lehetőségek felvázolása. Ebből kiindulva, kutatási kérdéseim és hipotéziseim a székelyföldi agrárágazat gazdasági, társadalmi, infrastrukturális vonatkozásaival, valamint ezek lehetséges összefüggéseivel és jövőbeli irányjaival kapcsolatosak.

A saját kutatásom során a romániai Országos Statisztikai Intézet (National Institute of Statistics – NIS) gazdasági és agrárágazati alapmutatóiból dinamika-vizsgálatokat és komplex egyenlőtlenségi mutatókat (átlagszámításon alapuló Éltető-Frigyes indexet és koncentrációt mérő Herfindahl-Hirschman-indexet) képeztem és vizsgáltam MS Office Excel programban. A kutatás primer részében egy 2021-ben készített kérdőíves felmérésem térségekre bontott eredményeivel kereszttáblás összefüggés-vizsgálatokat végeztem.

Eredményeimet összegezve elmondható, hogy a székelyföldi megyék adatai nem feltétlen mutatják a valóságot, mivel jellemző a magánszemélyi gazdálkodás, a nem teljeskörű adatszolgáltatás és a szürke gazdaság is. A három elemzett megye (Hargita, Kovászna, Maros) értékei számos esetben homogén együtt mozgást mutatnak a szekunder vizsgálatban, ugyanakkor Maros megye kiemelkedik, az erőteljesebb gazdasági teljesítménye végett.

További eredményként fogalmazható meg, hogy a térségben megjelent a hagyományos gazdálkodás és az új szakmai tudás és termeléstechológiák ötvözése, valamint az agrárdiverzifikáció és a közös gazdálkodási megoldások, leginkább szövetkezeti formában. Eredményeim alapján megállapítható, hogy a térségben élő fiatal gazdák pályázással kapcsolatos attitűdjeire nincs egyértelműen befolyásoló hatással a korcsoportjuk és a szakképzettségük szintje.